
Előadó: Ft. Negyela Zoltán káplán

Lukács evangéliuma

A leprás meggyógyítása

¹²Amikor Jézus az egyik városban tartózkodott, egy leprával borított férfi meglátta, elé borult és kérte: „Uram, ha akarod, megtisztíthatsz!” ¹³Erre kinyújtotta kezét, megérintette, és így szólt hozzá: „Akarom, tisztulj meg!” És azonnal megtisztult a leprától. ¹⁴Meghagyta neki, hogy ne mondja el senkinek: „hanem menj el, mutasd meg magad a papnak, és ajánld fel tisztulásodért a Mózes által előírt áldozatot bizonyságul nekik.” ¹⁵A dolog híre mégis egyre jobban elterjedt. Nagy tömeg gyűlt egybe, hogy hallgassa, és ki-ki meggyógyuljon betegségéből. ¹⁶Ő azonban elvonult a pusztába, és imádkozott.

Előadó: Ft. Negyela Zoltán káplán

Fontosabb kifejezések, magyarázatok

„leprás” - az Ószövetségben nem csak a szó szoros értelemben vett leprát jelenti, hanem szinte minden bőrbetegséget is, melyet nem tudtak azonosítani. A leprások a levitikus előírások alapján tisztátalannak számítottak, és tisztátalanná tették mindazt, amit megérintettek. A többiektől elkülönülve kellett élniük. Megszaggatott ruhában, feloldott hajjal, felfedő nélkül kellett járniuk, s fizikai állapotukra szóbelileg is fel kellett kelteni a figyelmet (Lev 13,45-46). A közösség szemében a leprás gyakorlatilag halottnak számított. Az általános felfogás szerint csakis Istennek volt hatalma a leprát meggyógyítani, s ez a gyógyítás együtt járt a lelki sebek gyógyításával is, ugyanis néhány ószövetségi szövegben a lepra Isten büntetéseként jelenik meg. Mirjam Mózással való szembeállása (Szám 12,10-15). Jézus korában a zsidóság a leprát valamilyen súlyos bűn következményének tartotta. Így a szövegünkben említett „leprával teli férfi” ennek következtében, egy a közösségből kizárt, bűnösnek tartott, megvetett és halálnak kiszolgáltatott ember. Ez a teljesen reménytelen és magatehetetlen illető Jézusban fedezi fel a szabadulás lehetőségét.

A Lev 14,1 -32 írja elő azt, hogy a leprából megtisztult személyt a Jeruzsálemben teljesítő pap vizsgálja meg, és jelentse ki tisztának. Az eljáráshoz hozzátartozik a tisztulási áldozat bemutatása is. Jézus szavai erre az ószövetségi áldozatra, törvényre hivatkoznak. Jézus azt akarja, hogy a gyógyulás hivatalosan is elfogadott legyen. A lepra miatt kiközösített személy a megtisztulás, illetve az áldozatbemutatás után válik teljes jogú tagjává ismét a közösségnek. Jézus isteni hatalma nem csak a betegséget tünteti el, hanem újból helyreállítja a kezdeti harmóniát népe és közte. Mivel hasonló hatása van a keresztségnek is, és az ősegyház szóhasználatában van a „megtisztítani” ige, melyet a keresztségben mi is többszörösen alkalmazunk és használunk, így a leprás és a keresztleletlen ember között teljes bizonyossággal lehetne párhuzamot vonni (Ef 5,26 vagy Tit2,14).

„Uram” - szó itt is sokkal több, mint egy udvariassági formula, inkább a rendkívüli hatalommal rendelkezőnek kijáró cím.

„elvonult a pusztába” - Nem az emberektől való félelem vagy elzárkózás vezeti őt oda, hanem az Atyával való közösség tudata. Tudja, hogy küldetését csakis az Atyával való egységben képes teljesíteni, hiszen Tőle kapja meg hozzá a szükséges erőt.

Jézus tanító és gyógyító tevékenysége szorosan összekapcsolódik.

keresztség - az első és legfontosabb szentség, mely megnyitja az utat a többi szentségek felé, általa az ember megszabadul a bűnöktől, Isten gyermekévé születik újjá, és eltörölhetetlen jeggyel Krisztushoz hasonlóvá válva az Egyház tagja lesz. (Lk 16,24; Jn 13,26; Jel 19,13). Úgy szolgáltatták ki, mint ami bekapcsolja a hívőt a megváltás misztériumába (Róm 6,4), Krisztus testének tagjává teszi (Gal 3,27), és megjelöli a Szentlélek pecsétjével. Ezért úgy értékelték, mint újjászületést vízből és Szentlélekből (Jn 3,5).

Ami a *gyakorlatát* illeti, bizonyára alámerítéssel szolgáltatták ki. A legrégebbi adatok azt mutatják, hogy Jézus nevére nevében kereszteltek (ApCsel 2,38; 4,12), s ehhez hozzátartozott Jézusnak, mint Úrnak és Messiásnak a megvallása. A hit kifejezését és megvallását mind az újszövetségi iratok, mind az egyház hagyomány igazolja. A keresztséggel kapcsolatos kézföltétel a Lélek közlésének a jele (ApCsel 8,17; 19,5), de az olajjal való megkenés ott még nem mutatható ki.

Előadó: Ft. Negyela Zoltán káplán

- A keresztségnek az *üdvösséggel való kapcsolatát* kezdettől fogva vallották. Hatása a bűnök bocsánata és a Szentlélek befogadása (*ApCsel 2,38; 1Kor 6,11; 12,13*). A teológiai értékelés ugyancsak kezdettől fogva adott: a víz jelképezi a lelki tisztulást, a bűnök bocsánatát, amit Jézus szerzett meg kereszthalálával, a Szentlélek közlése a lélek megszentelését. A felnőttekkel együtt a hozzájuk tartozó gyermekeket is megkeresztelték, de erről még külön teológiai reflexió nincs. A család természetes egység, azért a szülők hite a gyermekeké is. Az pedig magától értetődik, hogy a szülő a hitét át fogja adni gyermekeinek. -

Jeruzsálemi Szt *Cirill* szerint a keresztség „foglyok kiváltása, a bűnök megbocsátása, a lélek újjászületése, fényes öltözet, eltörölhetetlen pecsét, kocsi, mely az ég felé visz, paradicsomi öröm, királyi ajtó, a fiúvá fogadás adománya”. - Nazianzi Szt. *Gergely* szerint „a Lélek követése, közösség az Igével, a teremtmény felemelése, a bűn lemosása, részesedés a fényben, a lemosás öltözete; megvilágosodás-kocsi, mely Istenhez visz, kivonulás Krisztussal, a hit támasza, a szellem tökéletesítése, a mennyei királyság kulcsa, az élet megjobbítása, a szolgaság elvevése, a bilincsek feloldása, az összetétel átalakítása; a megvilágosodás, Isten adományai közül a legelőkelőbb és legszebb”. Az egyházatyák Illés szekerét gyakran azonosították a keresztséggel, hiszen Illés fölemeltetett, de a vízben, azaz átment a Jordánon, s azután ragadták el a lovak a menny felé.